

БЪЛГАРСКИЯТ ДУХ В ЕВРОПЕЙСКИЯ САЛОН – ЕСТЕТИЧЕСКИЯТ ИНДИВИДУАЛИЗЪМ НА ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВ

Имена на участниците: _____

ЧАСТ 1. ДВА ГЛАСА

Прочетете двата текста по-долу. Работете по двойки.

- **Текст А (в патриотично-граждански дух)**

„Народе, не забравяй онези, които загинаха за твоята свобода! Дългът на всеки от нас е да пази паметта жива и да продължи делото на бащите си.

Кой ще разкаже за тях, ако не песента? Перото на поета не е негова лична собственост – то му е дадено назаем от народа, който го е изхранил, изучил и изправил на крака.

А и кому е нужна красотата, която мълчи, докато робът стене? Творецът, който се затваря в стаята си, за да търси съвършената дума, е избягал от боя. Истинската песен се пее на площада – там, където хората могат да я подхванат заедно.“

- **Текст Б (в духа на естетическия индивидуализъм на Пенчо Славейков)**

„Не тълпата отсъжда за стойността на едно творение, а собствената съвест на твореца. Истинската песен не се пее за площада, а за онзи глас вътре в нас, който не лъже.

Изкуството си има свои закони – законите на красотата – и те не се менят според това от какво има нужда днешният ден. Който пише, за да угоди на времето си, остарява заедно с него.

А и какво дава на народа си онзи, който му поднася наготово това, което той вече знае? Ново създава само свободната личност. Един народ не се въздига от песни, които го потупват по рамото, а от хора, посмели да мислят сами.“

Задача:

1. Подчертайте в Текст А думите, които звучат като призив към общността.
2. Подчертайте в Текст Б думите, които издават личен, дори бунтарски глас.
3. Отбележете с числата 1, 2 и 3 трите довода, които изрежда вашият текст. Ще ви трябват в дебата след малко.
4. Довършете изречението:

„Гласът на салона говори за _____, а гласът на площада говори за _____.“

Във всяка група разпределете помежду си трите роли: говорител (представя тезата пред класа), ловец на аргументи (записва доводите на групата по-долу) и отговорник за времето (следи и подава сигнал 30 секунди преди края на всеки етап).

Преди да спорите: върнете се към своя текст от част 1 и препишете оттам трите довода. Чак след това решете кой какво ще каже.

- **Група 1 – Гласът на площада**

Вашата теза: изкуството дължи служба на нацията.

Говорител: _____

Ловец на аргументи: _____

Отговорник за времето: _____

Извадете трите довода от Текст А и ги подредете по сила. Можете да добавите и свой пример от Вазовата гражданска поезия.

- **Група 2 – Гласът на салона**

Вашата теза: изкуството е автономно и служи единствено на личната художествена истина.

Говорител: _____

Ловец на аргументи: _____

Отговорник за времето: _____

Извадете трите довода от Текст Б и ги подредете по сила. Можете да добавите и своя мисъл, тръгнала от идеите на Пенчо Славейков и кръга „Мисъл“.

Вие не участвате пряко в дебата. Подгответе по един уточняващ въпрос към всеки от двата отбора:

- Въпрос към Група 1:

- Въпрос към Група 2:

Докато слушате, отбелязвайте кои доводи наистина идват от текстовете в част 1 и кои са измислени на място.

В края на дебата отговорете писмено: кой отбор ви убеди повече и защо?

ЧАСТ 3. ЛИЧНА ПОЗИЦИЯ (ЗАДАЧА ЗА ПРОВЕРКА НА ЦЕЛТА)

Спомнете си момент, в който сте усетили напрежение между това, което искате лично вие, и това, което очаква от вас групата – класът, семейството, приятелите. На чия страна застанахте тогава и защо?

Свържете отговора си с един от двата гласа от урока – гласа на салона или гласа на площада.

Имате 3 минути. Листовете се събират на излизане; следващият час започва с две-три от вашите отговори, без имена.

ИЗХОДЕН БИЛЕТ

МОЯТ СОБСТВЕН САЛОН

Довършете трите изречения:

1. Днес научих...

2. Свързвам това с...

3. Все още се питам...

